

Landeryds järnvägsmuseum

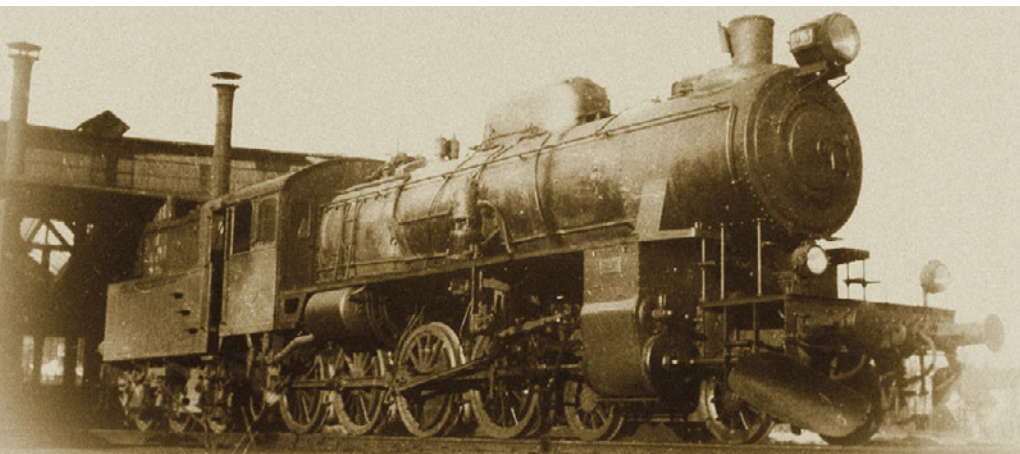

Hallands läns enda järnvägsmuseum

Välkommen till Landeryds Järnvägsmuseum!

Landeryds Järnvägsmuseum är ett av Sveriges yngsta järnvägsmuseer. Vi huserar i det gamla lokstallet i Landeryd. Välkommen till Hallands läns enda järnvägsmuseum!

1938 - HNJ G12 43 i Landeryd, sedemera SJ E9 1758.

Landeryd - En järnvägsknut

Den 15 januari 1872 fattades ett beslut om att anlägga en järnväg som skulle gå ”från Halmstad - nära Oskarström, över Torup, förbi sjön Bolmen, åt Värnamo och nära Taberg till Jönköping eller annan punkt på stambanan söder om Jönköping jämte bibana till Gislaved”.

Beslutet lade grunden till det som ursprungligen kom att heta ”Halmstad - Jönköpings Järnväg” men som sedermera blev Aktiebolaget Halmstad-Nässjö Järnvägar, HNJ.

Den 1 september 1877 öppnades sträckan mellan Halmstad och Värnamo för allmän trafik. Bygget av banan hade redan ansträngd ekonomi men öppnandet av denna första delsträcka underlättade en aning genom att intäkter från trafiken började komma in. Bygget gick vidare och den 21 december 1882 kunde hela sträckan Halmstad - Nässjö tas i trafik.

Landeryd fick inte rättigheten som station förrän 1881 utan var från invigningen 1877 endast en hållplats. Det var vid denna tid en avsevärd skillnad. Ursprungligen fanns det en enklare stationsbyggnad.

Det stationshus som idag kan beskådas i Landeryd byggdes år 1906 i samband med öppnandet av Västra Centralbanan.

Det var först när Västra Centralbanan byggdes som Landeryds blomstringstid kan sägas ta sin början. I och med bygget fick nu Landeryd linjer åt tre håll.

HNJ åt sydväst med linjen till Halmstad och åt nordost till Nässjö och Jönköping. Norrut kunde man på Västra Centralbanan ta sig med tåg ända till Falköping. Denna järnväg, Västra Centralbanans Järnväg, VCJ, var administrativt uppdelad. VCJ ägde järnvägen medans HNJ svarade för trafiken även på den sträckan. Efter tillkomsten av VCJ 1906 blev Landeryd en järnvägsknutpunkt med allt vad det innebar. Rangering av godsvagnar, lastning av gods, byte för resenärer och inte minst, Landeryd fick sin egna lokstation. Där kunde loken ta vatten och kol, slaggas och genomgå mindre översyner. Större översyner gjordes alltid vid lokstationen i Halmstad. Som mest fanns under järnvägens blomstringstid 250 personer i Landeryd som direkt hade sin sysselsättning vid järnvägen.

HNJ 7 - 1883

Landeryd hade lokstall för först fyra maskiner, senare sex och 1945 var tio lok stationerade här.

Redan 1917 såldes VCJ-bolaget på auktion, på grund av dålig ekonomi, där HNJ köpte bolaget för 2 943 863 kronor och 33 öre. Kvar efter den affären blev ett HNJ som ägde både järnvägen och svarade för trafiken.

1924 fanns förutom stationsföreståndaren, en stationsskrivare, tre kontorsbiträden, en stationskarlsförman, åttasta-

tionskarlar, fjorton konduktörer och åtta bromsare. 1945 var 65 järnvägstjänstemän stationerade här. Många med familjer, för vilka HNJ hade nio röda bostadshus i södra delen av samhället med en trädgårdstappa till. Det bodde fyra familjer i varje hus, i regel med en lägenhet om två rum och kök vardera. De ogifta hade rum i samhället.

1945 började tjänsten på stationen klockan 4.15 på morgonen och pågick i skift till klockan 22.30.

Under senare delen av 1940-talet löstes så gott som alla järnvägar i Sverige in av staten och drevs därefter i SJ:s regi. Allt eftersom trappades trafiken igenom Landeryd ner, efter ett tag var det knappt någon aktivitet alls i varken stationshus eller lokstall. 1945 löstes HNJ in av staten.

Den 22 maj 2004 bildades den ideella föreningen Landeryds Järnvägsmuseum. Föreningen har tagit det som sin uppgift att förvalta järnvägs miljön i Landeryd och bevara och utveckla den för framtiden. Som ett led i detta anordnar föreningen utfärder med museitåg vid ett antal tillfällen per år.

Är du intresserad av att bli medlem?

Genom ett medlemskap i LJM stödjer du inte bara vår förening. Du har dessutom möjligheten att själv delta i verksamheten med att bygga upp Hallands läns enda järnvägsmuseum och dessutom ha trevligt och roligt samtidigt.

Hur blir jag medlem?

Medlem blir du genom att sätta in medlemsavgiften, 200 kronor, på plusgirokonto 130 34 28-5. Betalningsmottagare är föreningen Landeryds Järnvägsmuseum. Glöm inte att tydligt ange namn, adress, telefon och gärna e-postadress om sådan finns.

Foto:

Sidan 1	bild 1-4	Patrik Leonardsson
	bild 5	Göran Fritzon
Sidan 2	bild 2	Lennart Borg
Sidan 3	bild 2	Erik Jakobsson
Sidan 4	bild 1	Erik Jakobsson
	bild 2	Lennart Borg

Detta material är framtaget som en del av projektet Industrihistoria i Nissadalen. Detta projekt syftar till att stärka området som turistmål och skapa fler arbetstillfällen för bygden genom att ta tillvara på och synliggöra den unika industrihistoria som finns i området.

www.nissadalen.com

Vill du hyra ditt eget tåg?

Det är, under vissa förutsättningar, möjligt att hyra våra tåg för ett eget arrangemang. Eftersom vi är en ideell förening så har vi vissa begränsningar i hur många arrangemang vi kan genomföra per år, men skulle det vara så att vi redan är fullbokade så har vi möjlighet att förmedla kontakt till någon av våra vänföreningar. Kontakta oss för mer information.

Hitta till oss

Från E6, avfart 45 Halmstad N, kör väg 26 mot Jönköping. I Hyltebruk, tag vänster i rondell mot Landeryd. Passera en järnvägsövergång och följ vägen i ca 1 km. Lokstallet ser du på höger sida.

Kontakt

Landeryds Järnvägsmuseum

Box 103

314 04 Landeryd

Epost: kontakt@landeryd.org

Telefon: 0371 - 570 350

Hemsida: www.landeryd.org

